

nych tą tematyką. W 2006 roku Instytut opracował i wydał album pt. „Polskie rasy zachowawcze – Atlas zwierząt gospodarskich objętych programem ochrony w Polsce”. Jeden numer, z cyklicznie wydawanych w Instytucie „Wiadomości Zootechnicznych” został w całości poświęcony tematyce dotyczącej roli i znaczenia rodzimych i lokalnych ras zwierząt oraz możliwości ich ochrony w ramach PROW na lata 2007-2013.

Na zlecenie ministerstwa rolnictwa Instytut Zootechniki-PIB opracował założenia pakietów rolno-środowiskowych, dotyczących zachowania lokalnych populacji poszczególnych gatunków zwierząt gospodarskich na potrzeby prac nad PROW na lata 2007-2013. Przygotowano planowane liczebności tych populacji, oszacowano poziom wsparcia finansowego w ramach pakietu 6. Opracowano także propozycje programów pomocowych, dotyczących dotowania ochrony zasobów genetycznych drobiu, zwierząt futerkowych, pszczoł i ryb z pomocy krajowej w latach 2007-2013.

W dniach od 31 maja do 2 czerwca br. zorganizowano w Baliach Międzynarodową Konferencję Naukową nt. „Ochrona zasobów genetycznych zwierząt w kraju i w Europie – osiągnięcia i dylematy”, z licznym udziałem gości zagranicznych, będących

przedstawicielami ośrodków naukowych i organizacji pozarządowych zajmujących się ochroną zwierząt na świecie.

Na corocznych wystawach zwierząt hodowlanych „Polagra-Farm” w Poznaniu, Instytut organizuje pokazy zwierząt objętych programami ochrony, połączone z przyznawaniem nagród dla najciekawszych z nich, a pracownicy prowadzą wykłady na seminarium, udzielając bezpośrednio zwiedzającym pełnych informacji z tego zakresu. Na „Polagrze-Farm” rozdawane są także ulotki informacyjne i opracowania nt. wymogów programów ochrony oraz warunków korzystania z pomocy finansowej przez hodowców.

Instytut Zootechniki-PIB aktywnie włączył się do opracowywanej przez Ministerstwo Środowiska Krajowej Strategii Różnorodności Biologicznej. Pracownik Instytutu, jako Krajowy koordynator ds. zasobów genetycznych zwierząt, uczestniczy aktywnie w pracach FAO dotyczących tej tematyki, włączając się także w opracowanie Światowych Strategii Ochrony Zasobów Genetycznych Zwierząt. Wszelkie informacje na ten temat można uzyskać przeglądając stronę internetową Instytutu (www.izoo.krakow.pl).

Baza naukowo-badawcza w zakładach doświadczalnych i spółkach Instytutu Zootechniki – Państwowego Instytutu Badawczego

Józef Śliwa, Agnieszka Głowacka

Instytut Zootechniki – Państwowy Instytut Badawczy jest jednym z największych instytutów naukowo-badawczych w Polsce. Na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dniem 1 czerwca 1950 roku powołano do życia Instytut Zootechniki, jako resortową placówkę naukową ministerstwa rolnictwa. W skład Instytutu Zootechniki z centralą w Krakowie weszły wszystkie zakłady doświadczalne, które uprzednio stanowiły bazę Instytutu Genetyki Zwierząt i Biologii Hodowlanej przy Uniwersytecie Jagiellońskim.

Działalność Instytutu Zootechniki była od początku determinowana koniecznością rozwiązywania zagadnień wynikających z bieżących i przyszłych potrzeb polskiej hodowli, poprzez prowadzenie badań naukowych oraz prac rozwojowych z zakresu produkcji i hodowli zwierzęcej, jak również kształtowania środowiska rolniczego w kraju. W tym zakresie prowadzona była na szeroką skalę działalność naukowo-badawcza, wdrożeniowa i upowszechnieniowa oraz usługowa. Zakłady doświadczalne Instytutu Zootechniki prowadziły, oprócz funkcji statutowej, również działalność produkcyjną i usługową.

W roku 1993 został opracowany i zatwierdzony przez Ministerstwo Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej kompleksowy program restrukturyzacji Instytutu Zootechniki, który zawierał m.in.: zmiany organizacyjne i rzeczowe zakładów doświadczalnych oraz zaplecza naukowo-badawczego; tworzenie na bazie istniejących jednostek spółek prawa handlowego oraz uporządkowanie gospo-

darki majątkowej Instytutu. W roku 1994 dwa zakłady doświadczalne, jako pierwsze, zostały przekształcone w spółki prawa handlowego – powstał Zakład Doświadczalny IZ Mełno Sp. z o.o. oraz Zakład Doświadczalny IZ Rosocha Sp. z o.o. Obecnie Instytut Zootechniki gospodaruje na ok. 16 tys. ha gruntów. W skład struktur Instytutu wchodzi dwa Zakłady Doświadczalne – w Kołudzie Wielkiej i w Pawłowicach oraz 9 spółek prawa handlowego zlokalizowanych na terenie całego kraju. A oto krótki rys historyczny oraz podstawowe informacje na temat aktualnej sytuacji oraz zaplecza naukowo-badawczego w jednostkach organizacyjnych Instytutu Zootechniki – PIB.

ZAKŁADY DOŚWIADCZALNE INSTYTUTU ZOOTECHNIKI – PIB

Zakład Doświadczalny Kołuda Wielka

W roku 1946 został powołany Zootechniczny Zakład Doświadczalny Kołuda Wielka (woj. kujawsko-pomorskie) przez Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych, w ramach akcji tworzenia rolniczych zakładów doświadczalnych. Od 1 stycznia 1951 roku został włączony w struktury Instytutu Zootechniki. Obecnie powierzchnia

ZZD Kołuda Wielka wynosi ok. 558 ha, w tym 488 ha użytków rolnych. Produkcja zwierzęca oparta jest na stadzie zarodowym gęsi białych kołudzkich[®] oraz na zarodowym stadzie owiec – plenno-mlecznej owcy kołudzkiej i odmiany barwnej merynosa polskiego (rezerwa genetyczna 125 matek). W Zakładzie

realizowane są tematy badawcze z zakresu technologii chowu oraz hodowli owiec i gęsi. Działalność i główne osiągnięcia w zakresie chowu i hodowli gęsi to, między innymi:

♦ Wytworzenie dwóch rodów gęsi białych kołudzkich[®]: W11 – matecznego o wybitnych zdolnościach reprodukcyjnych (70 jaj i około 46 gąsiąt od nioski); W33 – ojcowskiego o bardzo dobrej użyteczności mięsnej.

♦ Uzyskanie zdolności kombinacyjnej obu rodów – skojarzone gęsiory mięsnego rodu W33 z samicami rodu nieśnego W11 dają mieszańca W31, doskonałego do produkcji „gęsi owsianych”.

♦ ZZD Kołuda Wielka jest właścicielem genotypu, a ferma zarodowa w Krajowym Ośrodku Badawczo-Hodowlanym Gęsi jest jedyną taką fermą na świecie.

♦ Opracowanie technologii produkcji gęsi owsianych, ujętej w regulaminie obowiązującym w kraju, na produkt markowy, jakim jest „Młoda Gęś Owsiana” – główny produkt eksportowy polskiego drobiarstwa oraz opracowanie zasad ekologicznego chowu gęsi, z uwzględnieniem prozdrowotnych wartości mięsa i tłuszczu.

♦ Doskonalenie metod pozyskiwania najwyższej jakości pierza i puchu od gęsi białych kołudzkich[®], produktu eksportowanego głównie do Niemiec i Japonii.

♦ Uzyskanie praw ochronnych na gęś białą kołudzką[®] i znaku słowno-graficznego, zastrzeżonego w Urzędzie Patentowym RP.

♦ Genetyczne doskonalenie obu rodów gęsi białych kołudzkich[®] i pełne pokrycie zapotrzebowania stad rodzicielskich w kraju na materiał hodowlany, wykorzystywany do efektywnej produkcji gęsi owsianych.

Do najważniejszych osiągnięć Zakładu w zakresie chowu i hodowli owiec należy zaliczyć, między innymi:

♦ Opracowanie wielowariantowej technologii produkcji żywca jagnięcego, przy zastosowaniu krzyżowania towarowego owiec ras krajowych z trykami ras plennych i mięsnych oraz intensywnego użytkowania rozplodowego.

♦ Wytworzenie plennej rasy merynofina Mf-40, o plenności 180-190%, spełniającej wszelkie wymagania linii matecznej do efektywnej produkcji żywca jagnięcego.

Obecne prowadzone badania koncentrują się przede wszystkim na kontynuacji prac w zakresie następujących zagadnień badawczych:

– określenia wpływu użytkowania mlecznego na produkcję i ekonomikę chowu owiec, m.in. poprzez zwiększenie mleczności owiec na drodze selekcji lub zwiększenia udziału genów owiec ras mlecznych w genotypie owiec ras mięsowych – merynosa polskiego, owcy wielkopolskiej i kamienieckiej oraz krzyżowanie ich mieszańców z rasami plennymi (w tym celu używano importowane z Niemiec wschodniofryzjskie owce mleczne).

– doskonalenia, wytworzonej w Zakładzie, plenno-mlecznej linii owcy kołudzkiej.

W ostatnich latach, w wyniku prac badawczych prowadzonych w zakresie owczarstwa, opracowano i wdrożono technologię przyfermowej produkcji serów owczych (m.in.: wędzonych, półtwardych, pomazankowych, solankowych, twarogowych) oraz jogurtów z pasteryzowanego mleka owczego.

Zootechniczny Zakład Doświadczalny Kołuda Wielka utrzymuje różnorodne kontakty z praktyką rolniczą, poprzez udział w wystawach, pokazach, konferencjach, seminariach i szkoleniach. Jedną z głównych form oddziaływania jest sprzedaż zwierząt hodowlanych, przede wszystkim gąsiąt rasy białej kołudzkiej oraz owiec – maciorek hodowlanych ras utrzymywanych w Zakładzie, tj. plenno-mlecznej owcy kołudzkiej oraz barwnej odmiany merynosa.

Zakład Doświadczalny Pawłowice

Majątek ziemski w Pawłowicach k. Leszna (woj. wielkopolskie) po zakończeniu II wojny światowej został przejęty przez państwo i przekazany Polskiemu Towarzystwu Zootechnicznemu, a w 1951 roku włączony został do Instytutu Zootechniki. W latach 1962-1991 Zakład Doświadczalny Pawłowice ulegał systematycznemu rozwojowi – wybudowana została Stacja Kontroli Użytkowości Rzeźnej Trzody Chlewnej, ferma bydła, Stacja Oceny Mięsnej Bydła, doświadczalna wychowalnia buhajków, laboratorium analiz pasz oraz ferma owiec. W drugiej połowie lat 70. rozpoczęto budowę Centralnego Ośrodka Hybrydyzacji Trzody Chlewnej (COH), obiekty te zostały oddane do użytku w 1979 roku.

W Zakładzie Doświadczalnym Pawłowice powstały doskonałe warunki do prowadzenia prac, zarówno hodowlanych jak i genetycznych, nad doskonaleniem stad bydła, trzody chlewnej i owiec. Obecnie Zakład gospodaruje na ok. 2020 ha gruntów, z czego 1890 ha stanowią użytki rolne. Stosowanie nowoczesnych metod w produkcji roślinnej i zwierzęcej przyczynia się do osiągania dobrych wyników produkcyjnych i ekonomicznych. W Zakładzie utrzymywane jest stado bydła mlecznego liczące ogółem ok. 1150 sztuk, w tym 460 krów objętych urzędową kontrolą mleczności, utrzymywanych na uwięzi w czterech oborach oraz około 200 jałówek. Stawka wysokowartościowych krów – matek buhajów oraz dawczyń zarodków – kojarzona jest z wyznaczonymi ojcami buhajów, według ściśle opracowanego planu kojarzeń zgodnie z zaleceniami WCHiRZ. Od kilku lat Zakład w Pawłowicach należy do ścisłej czołówki w kraju pod względem wydajności mlecznej krów, sięgającej 9000 kg mleka. Wysoką wartość hodowlaną i użytkową krów i jałówek z Pawłowic potwierdzają liczne tytuły czempionów, wiceczempionów, jak również dyplomy i wyróżnienia, przyznawane w ostatnich latach na wielu wystawach zwierząt hodowlanych o zasięgu regionalnym oraz ogólnokrajowym.

Tematyka badawcza w dziale bydła obejmuje zagadnienia związane z żywieniem zwierząt, dotyczy m.in.: wpływu i poziomu żywienia w okresie zasuszania oraz miejsca trawienia skrobi w przewodzie pokarmowym na produktywność, skład mleka u wysoko wydajnych krów; wpływu stosowania pasz płynnych na wyniki odchowu cieląt i jakość mięsa; efektywności stosowania makucho rzepakowego i gliceryny w żywieniu krów. Badania dotyczą również problematyki immunologicznej, genetycznej oraz warunków i technologii utrzymania zwierząt.

Od roku 1951 działa, wspomniana już, Stacja Kontroli Użytkowości Rzeźnej Trzody Chlewnej. W Stacji, zgodnie z opracowaną w Instytucie Zootechniki metodyką dla wszystkich czterech stacji w kraju, prowadzone są prace nad oceną dostarczanego materiału hodowlanego – dotyczą one przyżyciowej oceny świń, oceny na podstawie potomstwa oraz oceny metodą BLUP. Pozwala to na wybór do remontu stada zwierząt charakteryzujących się wysoką wartością hodowlaną. W ZD Pawłowice prace hodowlane prowadzone są w czterech stadach świń, są to: linia 990, rasa duroc, pietrain i wbp. Oferowane są do sprzedaży knury czysto rasowe oraz mieszańce dwurasowe, w roku 2003 oferta sprzedaży materiału hodowlanego została rozszerzona o czysto rasowe loszki wbp, a od roku 2007 dostępne są również loszki mieszańce wbp x pbz.

Prace naukowo-badawcze nad owcami początkowo obejmowały zagadnienia dotyczące użytkowości wełnistej merynosa polskiego i bułgarskiego oraz ich mieszańców, ustalenie modelu pracy hodowlanej dla centrum plennego merynosa polskiego oraz poprawę efektywności ekonomicznej hodowli owiec w Polsce. Od początku lat 90. rozpoczęto badania nad przenoszeniem zarodków, w celu zwiększenia liczby jagniąt z wybranych kojarzeń. Obecnie w Pawłowicach utrzymywanych jest ok. 880 sztuk owiec, w tym 600 matek. Rozbudowana baza produkcyjna i naukowa, stosunkowo duże pogłowie zwierząt wartościowych genetycznie, predestynują Zakład Doświadczalny Pawłowice do podejmowania ambitnych zadań zmierzających do rozwoju polskiej myśli hodowlanej w unijnych warunkach ekonomiczno-produkcyjnych.

SPÓŁKI INSTYTUTU ZOOTECHNIKI – PIB

Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Brzezie Sp. z o.o.

Zootechniczny Zakład Doświadczalny Balice (poprzednia nazwa), woj. małopolskie, powstał w dawnej siedzibie książąt Radziwiłłów. Po drugiej wojnie światowej Balice należały do Uniwersytetu Jagiellońskiego, gdzie powstał Instytut. Zootechniczny Zakład Doświadczalny stanowił główne i podstawowe zaplecze naukowo-badawcze dla Instytutu Zootechniki. Podstawowym zadaniem Zakładu było świadczenie wszelkich usług na rzecz działów naukowych oraz laboratoriów centrali Instytutu. Gospodarstwo

w Brzeziu, należące do ZZD Balice, od lat było domeną działalności naukowo-badawczej Zakładu Żywności Zwierząt, który prowadził tam głównie badania na bydło mleczne i opasowe, trzodzie chlewnej oraz drobiu. Z kolei w gospodarstwie Aleksandrowice prowadzone były prace: na bydło – przez Zakład Immunogenetyki, na owcach – przez Zakład Hodowli Owiec oraz na fermie kur – przez Zakład Hodowli Drobiu. W wyniku zmian własnościowych zakładów doświadczalnych, prowadzonych w ramach restrukturyzacji Instytutu Zootechniki, Zootechniczny Zakład Doświadczalny Balice został przekształcony w 2000 roku w spółkę (z ograniczoną odpowiedzialnością ze 100% kapitałem IZ), pod nazwą Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Brzezie Spółka z o.o. Obecnie Zakład gospodaruje na 1230 ha gruntów, z czego ok. 1090 ha to użytki rolne. Chów i hodowla bydła jest prowadzona w dwóch oborach. W oborze w Brzeziu jest utrzymywanych 70 krów rasy phf odmiany czarno-białej oraz simentalskiej, jest to obora uwięziowa. Obora w Brzeziu służy przede wszystkim do badań naukowych immunologicznych. Druga obora w gospodarstwie Rudawa została w roku 2001 przejęta od Agencji Nieruchomości Rolnych. W latach 2003 i 2004 zmodernizowano ją, co umożliwiło żywienie krów systemem TMR i zadawanie pasz wozem paszowym. W najbliższym czasie planowane są dalsze inwestycje, polegające na budowie nowoczesnej hali udajowej typu „rybia ość” (2 x 8), jak również zmiana systemu utrzymania zwierząt z uwięziowego na wolnostanowiskowy.

W fermie trzody chlewnej w Brzeziu, przeznaczonej dla 100 loch stada podstawowego rasy wbp x pbz, rocznie produkuje się około 2000 tuczników. Zwierzęta utrzymywane są w kojcach indywidualnych i grupowych. Prowadzone są tam badania nad dodatkami prozdrowotnymi dla prosiąt oraz wpływem intensywności żywienia w okresie rozwoju zarodkowego i odchowu prosiąt na produktywność swni, ponadto wpływ metod filtracji na ograniczenie stopnia zanieczyszczenia powietrza i na intensywność produkcji zwierzęcej. Prowadzone są także badania nad polimorfizmem markerów genetycznych strukturalnej niestabilności genomu na użyteczność rozplodową.

W Zakładzie Doświadczalnym w Brzeziu utrzymywany jest także drób w celach doświadczalnych – w systemie baterijnym, na ściółce oraz w boksach z zielonymi wybiegami. Główne zagadnienia badawcze dotyczą: bilansowania aminokwasów diety dla potrzeb ekologicznego żywienia kur; zachowania się kurcząt brojlerów w różnych systemach utrzymania; przydatności i przystosowania do chowu ekologicznego zestawów towarowych kurcząt rzeźnych. W Zakładzie w Brzeziu prowadzone są również doświadczenia na zwierzętach w komorach klimatycznych.

Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Chorzeli Sp. z o.o.

Zakład w Chorzeli, woj. małopolskie (wcześniej majątek hrabiowski K. Tarnowskiego) od roku 1945 należał do Wojewódzkiej Izby w Rzeszowie, w 1947 roku był własnością Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego, a od 1 stycznia 1950 r. wszedł w strukturę Instytutu Zootechniki. Obecnie powierzchnia Zakładu wynosi ok. 660 ha gruntów, w tym ok. 600 ha to użytki rolne. Prace inwestycyjne oraz zwiększenie powierzchni gruntów pozwoliły na stworzenie wystarczającej bazy do prowadzenia w Chorzeli prac naukowo-badawczych na takich gatunkach zwierząt jak: bydło, trzoda chlewna, konie, kury, zwierzęta futerkowe. Podstawowym zadaniem Zakładu jest prowadzenie prac badawczych, wynikających ze statutowej działalności Instytutu Zootechniki, a także realizowanie grantów badawczych, celowych, wdrażanie i upowszechnianie badań. W związku ze zmianami własnościowymi w jednostkach Instytutu Zootechniki, w grudniu 2000 r. z Zootechnicznego Zakładu Doświadczalnego w Chorzeli została utworzona spółka prawa handlowego pod nazwą Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Chorzeli Spółka z o.o.

W fermie krów mlecznych w ZD Chorzeli, podobnie jak w pozostałych działach Zakładu, realizowana jest na zlecenie Instytutu Zootechniki tematyka badawcza z zakresu hodowli bydła mlecz-

nego. Obecnie na fermie utrzymywanych jest ok. 380 sztuk bydła, w tym 210 krów. Stado podstawowe to krowy rasy phf odmiany czarno-białej, z dużym udziałem genów rasy hf. Utrzymywane są również mieszańce rasy simentalskiej. W 2006 roku na fermie bydła mlecznego została wybudowana nowoczesna hala udajowa typu „rybia ość”, zamontowano także nowoczesne urządzenia do przechowywania mleka. Stado krów mlecznych objęte jest oceną wartości użytkowej.

Prace nad trzodą chlewną związane są od 1951 roku z działalnością Stacji Kontroli Użytkowości Rzeźnej Trzody Chlewnej, w ramach tematu „Kontrola knurów na podstawie potomstwa”. Stacja zajmuje się oceną dostarczanego materiału hodowlanego zgodnie z przyjętą metodyką postępowania, opracowaną w Instytucie Zootechniki dla wszystkich stacji na terenie kraju. Realizowane są też inne tematy statutowe Instytutu, związane z hodowlą trzody chlewnej i warunkami jej utrzymania.

W fermie zwierząt futerkowych mięsożernych (lisy, jenoty, noriki) prowadzone są badania związane z biologią, żywieniem, rozrodem, warunkami utrzymania oraz fizjologią i chorobami zwierząt. Ważnym zagadnieniem badawczym jest szeroko rozumiany dobrostan zwierząt.

Z kolei w fermie królików prowadzone prace naukowo-badawcze dotyczące m.in. opracowania wymagań żywieniowych królików oraz określenia wartości rzeźnej poszczególnych ras przydatnych do produkcji żywca króliczego. Obecnie w Zakładzie Doświadczalnym w Chorzeli hodowane są króliki do produkcji żywca króliczego, do hodowli przydomowej oraz futerkowe.

Stacja Testowa Kur w Zakładzie prowadzi badania statutowe Instytutu Zootechniki oraz zajmuje się utrzymaniem stad rezerwy genetycznej kur rasy zielononóżka i żółtonóżka kuropatwana.

W ramach Stacji działa również wylęgarnia drobiu, zarówno na potrzeby prowadzonych doświadczeń jak i w celu rozprowadzania piskląt wymienionych ras wśród hodowców.

W stadninie koni w ZD IZ Chorzeli utrzymywane są konie użytkowane wierzchowo i rekreacyjnie – małopolskie, hucuły i kuce. Działający na terenie stadniny Klub Jeździecki „Przedświt” organizuje wiele imprez i zajęć związanych z rekreacją konną. W Zakładzie działa również Laboratorium Grup Krwi Koni. W Laboratorium od ponad 20 lat prowadzone są badania nad markerami genetycznymi u koni. Rozporządzeniem MRiRW Laboratorium zostało wyznaczone do prowadzenia kontroli danych rodzicielskich u koni w Polsce. Badania są prowadzone we współpracy z Polskim Związkiem Hodowców Koni. Laboratorium zajmuje się również badaniem jakości mięsa.

Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Grodziec Śląski Sp. z o.o.

Działalność Zakładu Doświadczalnego Grodziec Śląski (woj. śląskie) datuje się od 1946 roku, wówczas to gospodarstwo w Groźcu, o powierzchni 283 ha, zostało przekazane z Powiatowego Urzędu Ziemskiego w Bielsku Białej do Państwowego Instytutu Naukowego Gospodarstwa Wiejskiego w Puławach, jako jego terenowa placówka. Gospodarstwo Kostkowice (204 ha) włączono w strukturę Zakładu w kwietniu 1946 roku, a Roztropice (313 ha, w tym ponad 70 ha stawów rybnych) – w marcu 1947 roku. W latach 1950-1956 Zakład w Groźcu należał do Instytutu Zootechniki w Krakowie, w latach 1956-1962 Zakład znalazł się w strukturach Zakładów Naukowych PAN, w 1962 roku wrócił z powrotem do struktur Instytutu Zootechniki w Krakowie.

Analizując rozwój i rozbudowę bazy naukowo-doświadczalnej w ZD Grodziec Śląski należy podkreślić, że dokonano wielu inwestycji i remontów obiektów w celu wyposażenia Zakładu w odpowiednią ilość nowoczesnych budynków inwentarskich i gospo-

darczych, wraz z zapleczem technicznym. W roku 2000 nastąpiły w Zakładzie zmiany strukturalno-własnościowe – została utworzona spółka prawa handlowego pod nazwą Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Grodziec Śląski Sp. z o.o. W październiku 2002 r. ZD IZ Grodziec Śląski przejął Stację Owczarstwa Górskiego w Bielance (pow. Nowy Targ).

W roku 2004, w związku z koniecznością restrukturyzacji i modernizacji fermy bydła mlecznego, wybudowano nowoczesną oborę kurtynową dla krów w Kostkowicach, inwestycja została rozpoczęta w lipcu, a zakończona już w grudniu. Obecnie w ZD IZ Grodziec Śląski Sp. z o.o. utrzymywanych jest ok. 460 sztuk bydła mlecznego, w tym ok. 200 krów. W Spółce prowadzona jest również hodowla bydła mięsnego rasy limousine – ok. 90 sztuk, w tym 45 krów. Z uwagi na możliwość zachowania ekologicznej funkcji użytków zielonych i przestrzegania zasad ochrony środowiska, przy równoczesnej produkcji wysokiej jakości żywności wołowej, chów bydła mięsnego stał się dla Spółki, obok produkcji bydła mlecznego, ważnym kierunkiem produkcji.

Tematyka naukowo-badawcza dotycząca owiec, w początkowym okresie działalności Zakładu związana była z doskonaleniem polskiej owcy górskiej, a przede wszystkim z wytworzeniem owcy długowłosej w typie pogórza, poprzez odpowiedni dobór ras do krzyżowań (cakiel siedmiogrodzki, fryzyjska, leicester, kent) oraz selekcję. Obecnie w Spółce utrzymywanych jest ok. 570 owiec, w tym ok. 270 matek, stada owiec są zlokalizowane w gospodarstwie w Jaworzu (gospodarstwo ekologiczne) oraz w Bielance. W związku z przystąpieniem Spółki do programu rolno-środowiskowego, jaki jest i będzie realizowany w Jaworzu do 2010 r., i przekształceniem tego gospodarstwa w gospodarstwo ekologiczne (wraz z użytkami zielonymi i gruntami ornymi oraz z całym stadem owiec), poprawiła się opłacalność tego kierunku produkcji. W gospodarstwie w Jaworzu utrzymywane są owce rasy: czarnogłówka, długowłosa w typie pogórza, romanowska, olkuska, wrzosówka, suffolk, berrichonne du cher oraz syntetyczna linia mięsna. W Stacji Owczarstwa Górskiego w Bielance, należącej do Spółki, utrzymywana jest polska owca górską, jak również jej mieszańce z rasą fryzyjską.

Prace naukowo-badawcze nad trzodą chlewną w początkowym okresie związane były z doskonaleniem świń rasy puławskiej. Później wdrażano nowe technologie i testowano rozwiązania techniczne w chlewni w Kostkowicach, badania dotyczyły również selekcji stad pod kątem odporności zwierząt na stres. Prowadzono szereg badań nad użytecznością mięsną świń, hodowano mięsne rasy i linie syntetyczne świń (hampshire, 990, 890), wdrażano systemy krzyżowań użytkowych do praktyki rolniczej. Poza tym prowadzono badania nad uzyskaniem transgenicznych świń – w Kostkowicach, we wrześniu 2003 roku, urodził się pierwszy w Polsce knurek transgeniczny. Obecnie w fermie trzody chlewnej w Kostkowicach hodowane są loszki rasy wbp oraz mieszańce z rasą pbz. Na bazie tych linii matecznych, z wykorzystaniem knurów ras mięsnych (linia 990, pietrain), ferma prowadzi sprzedaż prosiąt oraz materiału rzeźnego. W roku 2006 przeprowadzone zostały prace remontowe i modernizacyjne obiektów fermy trzody chlewnej, w celu dostosowania jej do nowoczesnych standardów produkcji świń.

W Zakładzie Doświadczalnym IZ Grodziec Śląski Sp. z o.o. prowadzony jest także chów i hodowla ryb, głównie karpia. Stawy należące do Spółki położone w Roztropicach, Grodźcu Bielowicku i Kostkowicach zajmują ok. 128 ha powierzchni. Biorąc pod uwagę specyfikę regionu oraz potrzeby rolnictwa Pogórza, podejmowane są również prace badawcze dotyczące: wpływu ścieków odzwierzęcych na środowisko; skażenia metalami ciężkimi mleka krów wypasanych na pastwiskach położonych wzdłuż dróg; jakości osypka wytwarzanego według tradycyjnej technologii; tworzenia syntetycznej linii mięsnej owiec dla regionu karpacciego.

Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Kołbacz Sp. z o.o.

Zootechniczny Zakład Doświadczalny w Kołbaczu (woj. zachodniopomorskie) został powołany Zarządzeniem Dyrektora Instytutu Zootechniki w 1967 roku. Głównym powodem utworzenia Zakładu na Pomorzu Zachodnim było prowadzenie działalności naukowo-badawczej opartej na przemysłowych metodach produkcji zwierzęcej. Pierwszą dużą inwestycją było wybudowanie przemysłowej fermy trzody chlewnej włoskiej firmy Gi-Gi, spodziewano się uzyskiwania dobrych efektów ekonomicznych. Podjęto również decyzję o budowie fermy bydła dla opasów i młodzieży oraz suszarni zielonek z zapleczem magazynowym.

W roku 1975 ZZZD w Kołbaczu przejął grunty od byłego PGR Glinna i powiększył obszar gruntów o 650 ha. W Glinnej wybudowano przemysłową owczarnię, jak również osiedle mieszkaniowe dla pracowników Zakładu.

W ramach doskonalenia pogłowia bydła miejscowego czarno-białego prowadzono szereg badań, między innymi importowano z USA 80 jałowic cielnych, które posłużyły do badań nad uzyskiwaniem cieląt mieszańców po buhajach ras mięsnych. Obecnie prowadzi się badania dotyczące systemów selekcji, z wykorzystaniem metody przenoszenia zarodków.

Prace badawcze nad trzodą chlewną prowadzone były w stadzie zamkniętym. W ciągu kilkanastu lat wyselekcjonowano swnię typu użytkowego, przystosowaną do przemysłowych metod produkcji. Dokonano także zmian technologicznych na fermie świń, dotyczących m.in. systemów utrzymania zwierząt, zwłaszcza loch w okresie ciąży i wychowu prosiąt.

W grudniu 2000 roku, na skutek przekształceń własnościowych, powołano spółkę prawa handlowego o nazwie Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Kołbacz Sp. z o.o. W 2003 roku kierownictwo Instytutu, realizując przyjęte założenia modernizacji bazy naukowo-doświadczalnej i jej dostosowanie do wymogów nowoczesnej gospodarki, jak również norm unijnych, podjęło decyzję o restrukturyzacji Spółki w Kołbaczu. Restrukturyzacja obejmowała niezbędną modernizację obiektów inwentarskich, poprawę użytkowania gruntów i zakup niezbędnego sprzętu do produkcji rolnej. W roku 2004 podjęto decyzję o budowie nowoczesnej fermy bydła mlecznego w Dębiniu na ok. 650 krów mlecznych, z budową hali udojowej oraz nowoczesnym, komputerowym systemem zarządzania stadem. Obecnie ZD IZ Kołbacz Sp. z o.o. gospodaruje na ok. 4480 ha gruntów, w tym 3990 ha to użytki rolne. W 2006 roku w Zakładzie utrzymywano ok. 1570 sztuk bydła, w tym 650 krów oraz 660 loch i 81 owiec.

Zapoczątkowane prace inwestycyjne i modernizacyjne fermy bydła mlecznego, zaplanowane jeszcze w roku 2004, powinny się zakończyć w połowie roku 2007. Do tej pory zostały przeprowadzone prace polegające m.in. na: zmodernizowaniu trzech obór na 520 szt. krów mlecznych; wybudowaniu hali udojowej 2 x 16 typu „bok-bok” PARALEL; zmodernizowaniu obory na porodówkę na 40 stanowisk; wybudowaniu płyty obornikowej (3000 m²); zmodernizowaniu magazynu na pasze sypkie, komponenty oraz TMR.

Współpraca Zakładu Doświadczalnego IZ Kołbacz Sp. z o.o. z Instytutem Zootechniki opiera się na działaniach statutowych. Zagadnienia naukowo-badawcze dotyczą między innymi krzyżowania międzyodmianowego bydła czarno-białego, wykorzystania metod przenoszenia zarodków oraz krzyżowania międzyrasowego. Tematyka prowadzonych badań naukowych dotyczy również zasad utrzymania i żywienia trzody chlewnej.

Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Melno Sp. z o.o.

Majątek w Melnie, woj. kujawsko-pomorskie (dawne dobra Egberta Bielera), po zakończeniu II wojny światowej przeszedł na własność Skarbu Państwa, pod zarząd Państwowych Nieruchomości Ziemijskich. W latach 1947-1949 gospodarstwo podlegało bydgoskiemu oddziałowi Państwowego Instytutu Gospodarstwa Wiejskiego. W roku 1950 gospodarstwo w Melnie, już jako Zootechniczny Zakład Doświadczalny, stanowiło bazę naukowo-doświad-

czalną utworzonego Instytutu Zootechniki. W ramach przekształceń zakładów Instytutu w spółki prawa handlowego, w roku 1995 utworzono Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Mełno Sp. z o.o.

Prace naukowe nad bydlęciem czarno-białym w zakresie doskonalenia genetycznego oraz nad poprawą produktywności krów, prowadzone były w ścisłej współpracy z Instytutem Zootechniki. Prace badawcze nad owcami dotyczyły głównie metod poprawy użyteczności rozplodowej i mięsnej owiec rasy merynos i doskonalenia plennej rasy merynolina. Badania genetyczne prowadzone były w kierunku poprawy produktywności i jakości baraniny, zwiększenia plenneści owiec oraz opracowania modelu pracy hodowlanej nad reprodukcją i odchowem młodzieży. Badania naukowe prowadzone na trzodzie chlewnej dotyczyły i dotyczą głównie zagadnień hodowlanych, żywieniowych i technologicznych. Od roku 1966 na terenie Zakładu funkcjonuje Stacja Kontroli Użytkowości Rzeźnej Trzody Chlewnej, prace nad oceną materiału hodowlanego prowadzone są zgodnie z metodyką opracowaną przez Instytut Zootechniki.

W Zakładzie Doświadczalnym Instytutu Zootechniki Mełno Sp. z o.o. od 2004 roku podjęto działania mające na celu dostosowanie działalności Spółki do aktualnych i ciągle zmieniających się warunków funkcjonowania w sektorze rolnictwa. Opracowano kierunki rozwoju działalności na najbliższe lata, wzięto pod uwagę istniejące zasoby materialne i ludzkie, potrzeby w zakresie bazy doświadczalnej dla Instytutu Zootechniki, jak również ekonomiczne uwarunkowania produkcji rolnej. W związku z tym zrezygnowano z wielokierunkowej produkcji zwierzęcej. Jedną z pierwszych decyzji, na początku 2004 roku, była likwidacja hodowli owiec. Przemawiały za tym względy ekonomiczne, jak i perspektywa możliwych do uzyskiwania efektów hodowlanych. Trudniejszą decyzją była likwidacja, w końcu 2006 roku, hodowli bydła mlecznego, chociażby ze względu na długą tradycję tej hodowli i osiągnięte dobre wyniki. Jednak szczegółowa analiza możliwości rozwojowych wykazała, że aby prowadzić hodowlę bydła mlecznego na wysokim poziomie jakościowym, przy osiąganiu równocześnie dobrych wyników ekonomicznych, konieczne są w Zakładzie nakłady przekraczające możliwości jednostki. Zdecydowano się zatem na kontynuowanie trzech kierunków działalności, to jest na nowoczesny tucz trzody chlewnej, prowadzenie Stacji Kontroli Użytkowości Rzeźnej Trzody Chlewnej oraz na produkcję roślinną – zbóż i rzepaku. Aby osiągnąć efekty na miarę przyjętych założeń konieczne były jednak nadal duże nakłady na odtworzenie i modernizację infrastruktury oraz parku maszynowego. Niezbędne stało się zatem pozyskanie inwestora zapewniającego środki na rozwój. W końcu 2005 roku pozyskano inwestora strategicznego, który objął większościowy pakiet udziałów. Obecnie w Spółce zaangażowany jest kapitał mieszany, państwowo-privatny. Od początku 2006 roku nakłady na modernizację oraz zakup maszyn i urządzeń wyniosły kilka milionów złotych. Priorytetem stała się modernizacja SKURTC, dokonywana sukcesywnie od 2004 roku do chwili obecnej. W efekcie Stacja została, między innymi, dostosowana w pełni do wymogów sanitarnych UE. Stanowi ona dobrą bazę do prowadzenia badań i doświadczeń, czym Zakład Doświadczalny jest bardzo zainteresowany. Prowadzona przez Zakład Stacja Kontroli Użytkowości Rzeźnej Trzody Chlewnej osiąga najlepsze wyniki w kraju w zakresie ilości i jakości badań.

Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Rossocha Sp. z o.o.

Gospodarstwo w Rososze, woj. łódzkie (dawny majątek rolny Czarnowskich), po II wojnie światowej należało do Łódzkiej Izby Rolniczej. Z dniem 1 stycznia 1951 roku zostało włączone w strukturę organizacyjną Instytutu Zootechniki, jako Zootechniczny Zakład Doświadczalny Rossocha. Na skutek zmian restrukturyzacyjnych, 1 stycznia 1995 roku przekształcono Zakład w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością (ze 100% kapitałem IZ), pod nazwą Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Rossocha Spółka z o.o. Zakład w Rososze gospodaruje na 373 ha gruntów,

w tym 303 ha to użytki rolne. W Spółce przeprowadzono liczne inwestycje, w celu dostosowania bazy naukowo-doświadczalnej do celów statutowych Instytutu.

W ramach programów naukowo-badawczych Instytutu Zootechniki prowadzone są liczne doświadczenia z zakresu genetyki, żywienia i technologii produkcji bydła. Dla osiągnięcia szybszego postępu hodowlanego prowadzone są zabiegi transplantacji zarodków bydłowych. W celu dostosowania warunków produkcji mleka do standardów unijnych w 1998 roku zainstalowano w oborze nowoczesną aparaturę do pozyskiwania i przechowywania mleka.

Obecnie w Zakładzie Doświadczalnym IZ Rossocha Sp. z o.o. można prowadzić prace badawczo-naukowe w zakresie hodowli bydła, trzody chlewnej oraz drobiu. Spółka utrzymuje 80 krów mlecznych rasy polskiej holsztyńsko-fryzyskiej odmiany czarno-białej (udział genów rasy hf od 50 do 95%). Istnieje możliwość prowadzenia badań naukowych w zakresie odchowu bydła dorosłego, cieląt i młodzieży. Od roku 1967 funkcjonuje Stacja Kontroli Użytkowości Rzeźnej Trzody Chlewnej. Oprócz kontroli stacyjnej trzody chlewnej (tak jak w pozostałych Stacjach w IZ) istnieje również możliwość prowadzenia doświadczeń z zakresu żywienia świń. W roku 1972 wybudowano Stację Testową Kur, której głównym zadaniem była ocena hodowlana kur ras ogólnoużytkowych, a od roku 1989 również ras mięsnych. Obecnie ZD IZ Rossocha Sp. z o.o. posiada 7 obiektów przystosowanych do hodowli kur, w tym dwa obiekty do odchowu młodzieży lub produkcji brojlerów. Spółka posiada również 3 kurniki przystosowane do hodowli kur niosek, produkujących jaja wylęgowe i konsumpcyjne oraz dwa kurniki przeznaczone do produkcji brojlerów.

Zakład Doświadczalny IZ Rossocha Sp. z o.o. aktywnie współpracuje z zakładami naukowymi Instytutu Zootechniki. Uczestniczy w upowszechnianiu osiągnięć naukowo-badawczych – prowadzone są szkolenia i praktyki zawodowe, a pracownicy Spółki łączą dydaktykę z wiedzą praktyczną.

Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Odrzechowa Sp. z o.o.

Zootechniczny Zakład Doświadczalny Rymanów, woj. podkarpackie (obecnie ZD IZ Odrzechowa Sp. z o.o.) został powołany w 1957 roku przez ówczesne Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych na bazie gospodarstw rolnych Zjednoczenia PGR w Sanoku. Umiejscowienie ZZD Rymanów na pogórzu Beskidu Niskiego miało na celu prowadzenie prac naukowo-badawczych z zakresu intensyfikacji produkcji rolniczej, a zwłaszcza produkcji zwierzęcej w warunkach północnej części Karpat. W grudniu 2000 roku Zootechniczny Zakład Doświadczalny Rymanów został przekształcony w spółkę z o.o. (ze 100% udziałem kapitału IZ), pod nazwą Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Odrzechowa Sp. z o.o. Obecnie Zakład gospodaruje na ok. 1500 ha gruntów, w tym 1300 ha to użytki rolne.

Zakład Doświadczalny IZ Odrzechowa jest obecnie największym w Polsce ośrodkiem hodowli krów simentalskich w typie kombinowanym mleczno-mięsnym. Stado liczy ponad 800 sztuk, w tym ponad 400 krów dojnych, i utrzymywane jest w dwóch oborach – w Odrzechowej i w Pastwiskach.

Poza sprzedażą mleka wysokiej jakości Spółka oferuje również wysokowartościowe cielne jałówki simentalskie, cielęta oraz opasy o różnej masie ciała. Aby spełnić unijne normy i dostarczać do mleczarni mleko najwyższej jakości Zakład musiał dokonać modernizacji ferm bydła i zmienić system doju. Poza bydlęciem simentalskim, od jesieni 2002 roku, utrzymywane jest stado bydła mięsnego rasy hereford. Jest to rasa bardzo odporna na warunki bytowania, nakłady pracy ludzkiej są minimalne, krowy mogą przebywać cały czas na pastwisku – tam cielą się i odchowują młode.

Kierując się chęcią uratowania od wyginiecia rodzimej kozy karpackiej, w Zakładzie podjęto próbę restytucji tej rasy. Do tej pory zgromadzono ok. 40 kóz w typie kozy karpackiej i być może są to jedne z ostatnich osobników tej rasy w kraju.

W Zakładzie Doświadczalnym w Odrzechowej utrzymywane jest stado koni huculskich, drugie co do wielkości w Polsce. Przez cały okres wypasu (od maja do października) dorastająca młoczież i matki z nieodsadzonymi jeszcze źrebakami przebywają całą dobę na olbrzymich górskich pastwiskach. Taki rodzaj odchowu zapewnia rosnącym konikom wspaniały rozwój.

Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Zakrzewo Sp. z o.o.

Historia Zakładu sięga roku 1951, kiedy to utworzono Dział Naukowo-Badawczy przy Centrali Jajczarsko-Drobiarskiej w Poznaniu. Dział ten zajmował się głównie tematyką dotyczącą uboju i obróbki poubojowej drobiu oraz przetwórstwem jaj. W roku 1952 Dział ten przemianowano w Branżowe Laboratorium Badawcze, które w 1962 roku przekształciło się w Centralne Laboratorium Przemysłu Jajczarsko-Drobiarskiego. W roku 1972 jednostka ta została przemianowana w Centralne Laboratorium Drobiarstwa w Poznaniu, następnie w 1974 roku doszło do kolejnego przekształcenia – powstał Centralny Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Drobiarstwa. W wyniku decyzji ministerstwa rolnictwa z dniem 1 stycznia 1997 roku COBRD w Zakrzewie (woj. wielkopolskie) został włączony w strukturę Instytutu Zootechniki i otrzymał nazwę Ośrodek Badawczy Drobiarstwa Zakrzewo. W OBD Zakrzewo prowadzono prace naukowo-badawcze z zakresu hodowli i genetyki populacji na kurach, gęsiach i kaczkach.

W ramach programu restrukturyzacji Instytutu Zootechniki, w drugiej połowie 1999 roku utworzono spółkę prawa handlowego pod nazwą Grupa IZ – Hodowla Drobiu ZADROB – Zakrzewo Sp. z o.o. Od dnia 1 stycznia 2006 roku Spółka zmieniła nazwę na Zakład Doświadczalny Instytutu Zootechniki Zakrzewo Sp. z o.o. Obecnie Spółka działa w trzech powiatach na terenie woj. wielkopolskiego i posiada: Fermę Reprodukcyjną Kur w Zakrzewie (26 kurników), Fermę Drobiu w Dusznikach (14 kurników), Wylęgarnię Drobiu w Śliwnie (pojemność komór lęgowych 900 000 jaj). Zakład Doświadczalny IZ Zakrzewo Sp. z o.o. świadczy usługi naukowo-badawcze na rzecz Instytutu Zootechniki – PIB w zakresie: hodowli; genetyki; biotechnologii rozrodu; metod użytkowania oraz oceny wartości hodowlanej i użytkowej drobiu; składu oraz jakości i wartości odżywczej mieszanek paszowych i pasz dla drobiu; technologii uboju oraz przetwarzania drobiu i jaj, jak również oceny ich jakości.

Grupa IZ Stacja Badawcza Trzody Chlewnej Żerniki Wielkie Sp. z o.o.

Z Instytutu Zootechniki w roku 1999 wyodrębniono spółkę prawa handlowego pod firmą Grupa IZ SBTCh Żerniki Wielkie Sp. z o.o. (woj. dolnośląskie). Obecnie w Spółce jest utrzymywanych około 8000 świń, w tym około 600 loch. Ferma jest położona w odległości 15 km od Wrocławia i zajmuje obszar 14 hektarów.

Celem utworzonej Spółki było: dostarczenie hodowcom świń wysokowartościowego materiału hodowlanego, tj. bezstresowych loszek rasy wbp i pbz oraz ich mieszańców, a także nasienia knurów czysto rasowych i towarowych; świadczenie usług do tematów badawczych reali-

zowanych przez pracowników naukowych Instytutu Zootechniki; produkowanie dużych i wyrównanych partii żywca wieprzowego o wysokich walorach rzeźnych.

Produkcja zwierząt hodowlanych i tuczników prowadzona jest w cyklu zamkniętym, w systemie „płytkiej ściółki”. Żywnienie oparte jest w 100% na granulowanych, pełnoporcjowych mieszankach treściwych, pochodzących z zakupu. Program hodowlany, realizowany w Spółce, ma zapewnić odbiorcom loszek i nasienia możliwość doskonalenia genetycznego własnych stad, a także realizację różnych wariantów krzyżowania na terenie całego kraju. Produkowany materiał żeński jest oceniany przyżyciowo w wieku 150 dni, a także w Stacji Kontroli Użytkowości Rzeźnej Trzody Chlewnej. Wyróżnia się on wysokimi parametrami użytkowości rozplodowej. W Stacji Badawczej Trzody Chlewnej Żerniki Wielkie produkowane jest nasienie pochodzące od knurów ras krajowych i importowanych (wbp, pbz, duroc x pietrain). Rozplodniki te charakteryzują się bardzo dobrym tempem wzrostu i wykorzystaniem paszy oraz wysoką mięsnością.

W Stacji Badawczej Trzody Chlewnej Żerniki Wielkie realizowany jest szeroki zakres prac naukowo-badawczych dotyczących trzody chlewnej. Spółka ma ambicję wnieść znaczący wkład w realizację tematyki badawczej, realizowanej przy współudziale pracowników naukowych Instytutu Zootechniki. W ostatnim czasie główne zagadnienia badawcze, zlecone do realizacji, to m.in.:

- opracowanie nowych rozcieńczalników do nasienia knurów oraz metod wczesnej eksploatacji rozrodczej loszek;
- uzyskiwanie transgenicznych świń przy użyciu mikroiniekcji i zmodyfikowanych metod wprowadzania konstrukcji genowych;
- uzyskiwanie transgenicznych świń metodami standardowego i wspomaganego wprowadzania informacji genetycznej do genomu zygot i zarodków;
- badania dotyczące wpływu hodowli *in vitro* i kriokonserwacji na fragmentację jądrowego DNA przedimplantacyjnych zarodków świń;
- badania nad zawartością lipidów w zarodkach świni oraz możliwościami jej regulacji w aspekcie kriokonserwacji;
- opracowanie kompleksowej oceny świeżego i konserwowanego nasienia knurów – badania *in vitro* oraz *in vivo*.

Prowadzone są również prace badawcze z zakresu żywienia i genetyki oraz technologii produkcji trzody chlewnej. Stacja Badawcza Trzody Chlewnej w Żernikach Wielkich posiada tzw. pozwolenie zintegrowane na prowadzenie działalności oraz certyfikat zdrowia stada.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z listopada 2006 r., w sprawie nadania Instytutowi Zootechniki statusu Państwowego Instytutu Badawczego, do zadań Instytutu należy przede wszystkim realizacja założeń, ustalonych przez Radę Ministrów i Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w ramach programu wieloletniego, jak również prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w zakresie rozwoju produkcji zwierzęcej i kształtowania środowiska rolniczego. W celu realizacji tych założeń Instytut Zootechniki – PIB podejmuje różne działania, dostosowujące bazę naukowo-badawczą zakładów doświadczalnych oraz spółek do wymogów nowoczesnej gospodarki i norm unijnych. W ciągu kilku ostatnich lat przeprowadzono inwestycje i modernizacje ferm bydła mlecznego, między innymi w spółkach w Grodzcu Śląskim, Odrzechowej i Chorzelowie, poza tym cały czas trwają prace inwestycyjne w Kołbaczu. W roku 2007 zostanie rozpoczęta budowa nowoczesnej fermy bydła mlecznego w ZD Pawłowice, z ośrodkiem szkoleniowo-dydaktycznym dla pracowników IZ-PIB oraz studentów wyższych uczelni rolniczych. W ZD Kołuda Wielka przeprowadzana jest modernizacja bazy naukowo-badawczej i obiektów fermy gęsi białej kołudzkiej. We wszystkich pozostałych jednostkach Instytutu przeprowadzane są inwestycje, dostosowujące posiadaną bazę naukowo-badawczą do prowadzenia badań na najwyższym poziomie, odpowiadającym europejskim i światowym standardom.